2024/3101

16.12.2024

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/3101

ze dne 27. listopadu 2024,

kterou se mění směrnice 2005/35/ES, pokud jde o znečištění z lodí a zavedení správních sankcí za protiprávní jednání

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 100 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([1]),

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ([2]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Námořní politika Unie je zaměřena na dosažení vysokého stupně bezpečnosti a ochrany životního prostředí. Tohoto cíle lze dosáhnout dodržováním mezinárodních úmluv, předpisů a rezolucí za současného zachování svobody plavby, jak je stanovena Úmluvou Organizace spojených národů o mořském právu.

(2) Mezinárodní úmluva Mezinárodní námořní organizace (IMO) o zamezení znečištění moří z lodí (dále jen „úmluva MARPOL 73/78“) stanoví všeobecný zákaz vypouštění odpadu z lodí do moře, ale upravuje také podmínky, za nichž lze určité látky do mořského prostředí vypouštět. Úmluva MARPOL 73/78 obsahuje výjimky pro vypouštění znečišťujících látek, na něž se vztahují její přílohy a které se nemají považovat za porušení předpisů, jsou-li splněny stanovené podmínky. Tyto přílohy nevyjímají případy, kdy se osoby odpovědné za škodu dopustily jednání buď s úmyslem způsobit škodu, nebo z nedbalosti s vědomím, že pravděpodobně vznikne škoda.

(3) Od přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ([3]) úmluva MARPOL 73/78 a její přílohy prošly důležitými změnami, jež zavedly přísnější normy a zákazy pro vypouštění látek z lodí do moře. Tyto změny, jakož i zkušenosti získané při provádění směrnice 2005/35/ES, by měly být zohledněny.

(4) Ačkoli hlavním cílem této směrnice je provést důležité změny úmluvy MARPOL 73/78 v právu Unie, aktuální a úplné znění úmluvy MARPOL 73/78 a jejích souvisejících příloh není veřejně dostupné. V důsledku toho je pro toto odvětví, občany a správní orgány obtížné získat řádný přístup ke znění úmluvy MARPOL 73/78 a dalším podobným úmluvám IMO.

(5) Členské státy by se měly v rámci IMO zasadit o to, aby bylo úplné a aktuální znění úmluv IMO, včetně úmluvy MARPOL 73/78 a jejích příloh, bezplatně přístupné veřejnosti.

([1]) Úř. věst. C/2023/872, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/872/oj.
([2]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 10. dubna 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 18. listopadu 2024.
([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ze dne 7. září 2005 o znečištění z lodí a o zavedení sankcí, včetně trestních sankcí, za protiprávní jednání v oblasti znečišťování (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 11).

(6) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883 ([4]) zajišťuje, aby byl odpad z lodí dopravován do přístavů Unie, kde je shromažďován v odpovídajících přístavních zařízeních pro příjem odpadu. Prosazování směrnice (EU) 2019/883 je spolu se směrnicí 2005/35/ES klíčovým nástrojem prevence znečištění z lodí. Za účelem zajištění účinného, integrovaného a jednotného systému prosazování práva ve vztahu k ustanovením směrnice (EU) 2019/883 o předávání odpadu do přístavních zařízení pro příjem odpadu by měla být směrnice 2005/35/ES změněna tak, aby se oblast její působnosti rozšířila na přílohy IV až VI úmluvy MARPOL 73/78, s cílem odradit lodě od nezákonného vypouštění znečišťujících látek do moře namísto jejich předávání do přístavních zařízení pro příjem odpadu v souladu se směrnicí (EU) 2019/883.

(7) Směrnice (EU) 2019/883 nezahrnuje do své působnosti přílohu III úmluvy MARPOL 73/78, neboť balené zboží není klasifikováno jako odpad, a proto se obvykle nepředává do přístavních zařízení pro příjem odpadu. Nelze však vyloučit, že škodlivé látky přepravované v balené formě mohou být nezákonně vyhozeny do moře. Proto by měla být oblast působnosti směrnice 2005/35/ES rozšířena o přílohu III úmluvy MARPOL 73/78. Vyhazování škodlivých látek by proto mělo být podle směrnice 2005/35/ES zakázáno, pokud příslušné orgány neshledají, že bylo nezbytné pro zajištění bezpečnosti lodě nebo záchranu života na moři. V tomto ohledu vypouštění uvedené v této směrnici nezahrnuje ukládání odpadů podle Úmluvy o předcházení znečišťování moří ukládáním odpadů a jiných látek, uzavřené v Londýně v roce 1972, a protokolu k ní z roku 1996.

(8) Úmluva MARPOL 73/78 zahrnuje do definice vypouštění ve svém článku 2 emise z lodí. Příloha VI úmluvy MARPOL 73/78 se zabývá zamezením znečištění ovzduší z lodí. Příloha VI a příslušné pokyny IMO týkající se systémů čištění spalin (rezoluce MEPC.340 (77)) umožňují použití systémů čištění spalin na lodích jako alternativní metodu zajištění souladu ke snížení emisí oxidů síry (SO_x). Příloha VI úmluvy MARPOL 73/78 upravuje zbytky ze systémů čištění spalin zákazem jejich vypouštění do moře a požadavkem na jejich předání do odpovídajících přístavních zařízení pro příjem odpadu. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802 ([5]) provádí mezinárodní normy týkající se SO_x v právu Unie, zatímco směrnice (EU) 2019/883 zajišťuje, aby byly zbytky ze systému čištění spalin předávány do přístavních zařízení pro příjem odpadu. Vzhledem k tomu, že zbytky ze systémů čištění spalin způsobují znečištění mořského prostředí, měly by se v případě nezákonného vypouštění uplatnit sankce stanovené směrnicí 2005/35/ES.

(9) „Vypouštěná voda“, jak je vymezena v oběžníku MEPC.1/Circ.899 a v rezoluci MEPC.340(77), může být vypouštěna přímo přes palubu, splňuje-li kritéria jakosti vypouštěné vody stanovená v pokynech IMO pro systémy čištění spalin. Voda vypouštěná ze systémů čištění spalin však může ekosystém ovlivnit, i když je v souladu s úmluvou MARPOL 73/78. V takovém případě může členský stát uložit omezení nebo limity, jež mohou být založeny na hodnocení provedeném za použití metodiky posuzování rizik a dopadů, která je uvedena v pokynech vypracovaných IMO a doporučena Výborem pro ochranu mořského prostředí (MEPC). V takovém případě „vypouštěná voda“ způsobuje znečištění mořského prostředí a v případě nezákonného vypouštění by se měly uplatnit správní sankce stanovené směrnicí 2005/35/ES s řádným zohledněním oběžníku MEPC.1/Circ.883/Rev.1.

(10) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1203 ([6]) zajišťuje společné definice trestných činů proti životnímu prostředí a dostupnost účinných, přiměřených a odrazujících trestních sankcí za závažné trestné činy proti životnímu prostředí. Směrnice 2005/35/ES byla změněna směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/123/ES ([7]), která zavedla trestní sankce za některá porušení směrnice 2005/35/ES, která nyní spadají do oblasti působnosti směrnice (EU) 2024/1203. Ustanovení směrnice 2005/35/ES, která byla doplněna nebo nahrazena směrnicí 2009/123/ES, by proto měla být vypuštěna.

(11) Správními sankcemi zavedenými při provádění směrnice 2005/35/ES by neměla být dotčena směrnice (EU) 2024/1203. Členské státy by měly vymezit rozsah prosazování správního a trestního práva s ohledem na trestné činy v oblasti znečištění z lodí v souladu se svým vnitrostátním právem. Tato směrnice nebrání členským státům

([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883 ze dne 17. dubna 2019 o přístavních zařízeních pro příjem odpadu z lodí, kterou se mění směrnice 2010/65/EU a zrušuje směrnice 2000/59/ES (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 116).

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802 ze dne 11. května 2016 o snižování obsahu síry v některých kapalných palivech (kodifikované znění) (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 58).

([6]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1203 ze dne 11. dubna 2024 o trestněprávní ochraně životního prostředí a o nahrazení směrnic 2008/99/ES a 2009/123/ES (Úř. věst. L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

([7]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/123/ES ze dne 21. října 2009, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání (Úř. věst. L 280, 27.10.2009, s. 52).

v přijetí přísnějších opatření v souladu s právem Unie a mezinárodním právem stanovením správních nebo trestních sankcí v souladu se svým vnitrostátním právem. Při uplatňování vnitrostátních předpisů, kterými se provádí směrnice 2005/35/ES, by členské státy měly zajistit, aby se ukládání trestních sankcí a správních sankcí řídilo zásadami Listiny základních práv Evropské unie, včetně zásady ne bis in idem, a v příslušných případech s řádným zohledněním zásady „znečišťovatel platí".

(12) Sankce stanovené směrnicí 2005/35/ES by měly být posíleny zajištěním jednotného uplatňování správních sankcí v celé Unii. Za účelem posílení odrazujícího účinku sankcí ukládaných za porušení předpisů o znečišťování z lodí by měly mít tyto správní sankce přinejmenším podobu pokut uložených společnosti lodě, která byla shledána odpovědnou. V této souvislosti se společností lodě rozumí majitel lodě nebo jakákoli jiná organizace či osoba, například správce nebo nájemce plavidla bez posádky, která od majitele lodě převzala odpovědnost za provoz lodě, v souladu s Mezinárodním předpisem pro řízení bezpečnosti lodí a pro zabránění znečištění (dále jen „předpis ISM") ([8]), který byl v právu Unie proveden nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 336/2006 ([9]). Ve směrnici 2005/35/ES by mělo být uznáno, že registrovaný majitel může řízením lodi pověřit jiný subjekt, který by pak měl být v první řadě odpovědný za to, že neplní své povinnosti podle předpisu ISM zajistit předcházení poškozování životního prostředí nebo pověřit prováděním činností na lodi kvalifikovaný personál. Aniž jsou dotčeny platné právní předpisy Unie, rozhodnutí o sankci, která se má uplatnit, by měla být přijímána v rámci vnitrostátních systémů prosazování správního a trestního práva. Pokud jde o trestní sankce, jsou povinnosti členských států stanoveny ve směrnici (EU) 2024/1203. Tato směrnice se proto týká pouze správních sankcí a nevztahuje se na trestní řízení proti fyzickým nebo právnickým osobám v souladu s vnitrostátním právem.

(13) Vzhledem k tomu, že z důvodu vnitrostátního ústavního práva není pro některé členské státy možné splnit požadavek týkající se správních sankcí, mohou členské státy uplatňovat ustanovení o správních sankcích této směrnice tak, že sankce iniciuje příslušný orgán a ukládají je příslušné vnitrostátní soudy, a přitom zajistit dodržování požadavku, aby sankce byly účinné, přiměřené a odrazující. Kdykoli tato směrnice odkazuje na správní sankce, budou tyto členské státy uplatňovat sankce ve smyslu svého vnitrostátního právního systému.

(14) V rámci státní přístavní inspekce provedené podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES ([10]), je-li tato inspekce povinná nebo je-li naplánována, by mohly být zjištěny nesrovnalosti a informace. Mohly by být rovněž zjištěny nesrovnalosti v souvislosti s předáním lodního odpadu nebo jeho oznámením, jak vyžaduje směrnice (EU) 2019/883, nebo pokud jde o nedodržení kritérií pro používání systémů čištění spalin provozovaných jako metody snižování emisí, která jsou stanovena v příloze II směrnice (EU) 2016/802, stejně jako informace týkající se možného nezákonného vypuštění z lodě získané postupy stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ([11]), včetně jakýchkoli důkazů nebo předpokládaných důkazů o vypouštění ropných látek nebo jiném porušení úmluvy MARPOL 73/78 předaných členskému státu, nebo mimořádné události či nehody oznámené velitelem lodě a jakékoli další informace od osob zapojených do provozu lodě, včetně lodivodů.

(15) V rámci státní přístavní inspekce by mohly být zjištěny nesrovnalosti nebo informace vyvolávající podezření, že došlo k nezákonnému vypuštění. V takovém případě nemusí být nezbytná nebo dostatečně účinná nová inspekce. Členský stát by naopak mohl učinit jiné vhodné kroky, jako je zadržení lodi, zahájení řízení nebo přijetí nápravných opatření.

([8]) Mezinárodní předpis pro řízení bezpečnosti lodí a pro zabránění znečištění přijatý Mezinárodní námořní organizací na základě usnesení shromáždění A.741(18) ze dne 4. listopadu 1993, v platném znění.

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 336/2006 ze dne 15. února 2006 o provádění Mezinárodního předpisu pro řízení bezpečnosti ve Společenství a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 3051/95 (Úř. věst. L 64, 4.3.2006, s. 1).

([10]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES ze dne 23. dubna 2009 o státní přístavní inspekci (Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 57).

([11]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel a kterou se zrušuje směrnice Rady 93/75/EHS (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 10).

(16) Vnitrostátní správní a justiční orgány by měly při určování výše sankcí, které mají být uloženy znečišťovateli, zohlednit všechny relevantní okolnosti, včetně opakovaného znečištění z lodě. S ohledem na různorodou povahu znečišťujících látek, na které se vztahuje směrnice 2005/35/ES, a na význam jednotného uplatňování sankcí v celé Unii vzhledem k přeshraniční povaze regulovaného chování by měly být další sbližování a účinnost výše sankcí podpořeny komunikací o kritériích pro stanovení a uplatňování sankcí za vypouštění různých znečišťujících látek. Za účelem zajištění účinného uplatňování sankcí a dosažení cílů této směrnice je nezbytné usnadnit výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi příslušnými vnitrostátními orgány členských států. Kromě toho by Komise na základě poznatků získaných v rámci této komunikace mohla navrhnout konkrétnější pokyny, včetně pokynů týkajících se konkrétních druhů znečišťujících látek a citlivých oblastí zájmu.

(17) Pokud má členský stát podezření, že se loď kotvící dobrovolně v jeho přístavu nebo pobřežním terminálu dopustila nezákonného vypouštění, měla by být provedena příslušná inspekce ke zjištění okolností. S cílem pomoci členským státům při plnění jejich povinností podle směrnice 2005/35/ES provádět inspekce takových lodí obsahuje příloha I směrnice 2005/35/ES orientační seznam nesrovnalostí nebo informací, které by měly příslušné orgány v jednotlivých případech zohlednit při určování toho, zda by loď měla být považována za podezřelou.

(18) Doprovodná opatření pro spolupráci a povinnosti členských států podávat zprávy nebyly dostatečné k tomu, aby bylo možné provést úplnou analýzu, zda znečišťovatelé čelí účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím, a aby měla Komise k dispozici dostatek údajů pro sledování provádění směrnice 2005/35/ES. Za účelem zajištění účinného a důsledného prosazování směrnice 2005/35/ES by měla být usnadněna výměna informací, zkušeností a osvědčených postupů prostřednictvím posílení spolupráce a zároveň by mělo být zajištěno, aby byly Komisi poskytnuty náležité údaje umožňující řádné sledování provádění směrnice 2005/35/ES.

(19) Za účelem zkvalitnění informací potřebných pro účinné provádění této směrnice mají členské státy k dispozici příslušné mechanismy podávání zpráv, například podávání zpráv v rámci regionálních úmluv pro mořské prostředí a dalších ujednání o regionální spolupráci, jako jsou Bonnská dohoda, síť vyšetřovatelů a státních zástupců pro Severní moře a síť státních zástupců pro trestnou činnost proti životnímu prostředí v oblasti Baltského moře.

(20) Stávající satelitní služba „CleanSeaNet“, která informuje orgány členských států o možných nezákonných vypuštěních, by měla být dále rozšířena o informace o dalších znečišťujících látkách spadajících do oblasti působnosti směrnice 2005/35/ES. Informace o potenciálních nebo skutečných vypuštěních nahlášených členskými státy v souladu se směrnicí 2005/35/ES a dalších databází Unie týkajících se námořní bezpečnosti, jako jsou systém Unie pro výměnu informací na moři zřízený směrnicí 2002/59/ES (dále jen „SafeSeaNet“) a inspekční databáze zřízená směrnicí 2009/16/ES (dále jen „THETIS“), by měly být integrovány a zasílány v uživatelsky přívětivém elektronickém formátu vnitrostátním orgánům zapojeným do řetězce prosazování práva, aby tyto orgány mohly na taková možná nezákonná vypuštění včas reagovat. Tyto informace, pokud se týkají skutečného nebo možného vypuštění zbytku ze systému čištění spalin z lodě, by měly být dále automaticky zasílány, například prostřednictvím specializovaného modulu systému THETIS zřízeného prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2015/253 ([12]) (THETIS-EU), aby je členské státy mohly využívat při přijímání donucovacích opatření v souladu se směrnicí (EU) 2016/802.

(21) S cílem zajistit účinné monitorování provádění této směrnice všemi členskými státy by měl každý členský stát po dobu 66 měsíců ode dne vstupu této pozměňující směrnice v platnost ve vnitrostátním právu zajistit digitální analýzu všech upozornění s vysokou mírou spolehlivosti. Během tohoto období by měly všechny členské státy rovněž uvádět, zda tato upozornění s vysokou mírou spolehlivosti každoročně zasílaná systémem CleanSeaNet ověřují, či nikoli, a usilovat o ověření alespoň 25 % těchto upozornění s vysokou mírou spolehlivosti. V této souvislosti se ověřením rozumí jakákoli následná opatření příslušných orgánů v návaznosti na upozornění zaslané sítí CleanSeaNet s cílem určit, zda se v případě daného upozornění jedná o nezákonné vypouštění. Pokud členský stát upozornění neověří, měl by uvést důvody, proč tak neučinil.

([12]) Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/253 ze dne 16. února 2015, kterým se stanoví pravidla pro odběr vzorků a podávání zpráv podle směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o obsah síry v lodních palivech (Úř. věst. L 41, 17.2.2015, s. 55).

(22) „Upozorněními s vysokou mírou spolehlivosti“ se rozumí detekce upozornění třídy A v síti CleanSeaNet, pokud se týkají možného vypouštění znečišťujících látek podle příloh I a II úmluvy MARPOL 73/78. Pokud jde o znečišťující látky podle jiných příloh úmluvy MARPOL 73/78, které v současné době nejsou sítí CleanSeaNet monitorovány, nelze u nich přístup založený na míře spolehlivosti v současné době zavést. Komise v součinnosti s Evropskou agenturou pro námořní bezpečnost (dále jen „EMSA“) vyvine poloautomatizované kontroly satelitních snímků znečišťujících látek podle jiných příloh úmluvy MARPOL 73/78 s cílem stanovit míru jejich spolehlivosti. Ověřovací činnosti by mohly zahrnovat řadu činností několika příslušných orgánů, například ověřování na místě, srovnávání satelitních záznamů s pomocnými údaji dostupnými na vnitrostátní úrovni a údaji z inspekcí státní přístavní inspekce.

(23) Přístup k těmto informacím od příslušných orgánů by měl být umožněn orgánům dalších členských států, které na nich mají zájem v rámci své role států dalšího přístavu určení, kam loď připluje, pobřežních států dotčených možným vypuštěním nebo států vlajky lodě za účelem usnadnění účinné a včasné přeshraniční spolupráce, minimalizace administrativní zátěže spojené s činnostmi v oblasti prosazování práva a v konečném důsledku účinného postihování pachatelů za porušování směrnice 2005/35/ES. Podporováno by mělo být i využívání nových technologií, jako jsou drony, a technik na podporu rozhodování, jako je umělá inteligence.

(24) V rámci hodnocení a přezkumu této směrnice by Komise měla posoudit míry ověřování členskými státy a případně navrhnout vyšší míry ověřování, než je stanoveno v této směrnici, na základě technologického vývoje a konkrétních podmínek a možností členských států.

(25) Mělo by se uznat, že podmínky pobřežních členských států se značně liší, pokud jde o jejich zeměpisnou polohu, velikost vod, nad nimiž vykonávají jurisdikci, hustotu námořní dopravy, a jejich zdroje a nákladově efektivní přístup k dostupným technologiím a prostředkům pro odhalování, ověřování a shromažďování důkazů v souvislosti s nezákonným vypouštěním.

(26) Činnost podskupiny pro odpad z lodí, jež byla zřízena v rámci Evropského fóra pro udržitelnou lodní dopravu a která sdružuje širokou škálu odborníků v oblasti znečištění z lodí a nakládání s odpadem z lodí, byla v prosinci roku 2017 přerušena s ohledem na zahájení interinstitucionálních jednání týkajících se směrnice (EU) 2019/883. Vzhledem k tomu, že tato dočasná podskupina poskytovala Komisi cenné poradenství a odborné znalosti, měla by být zřízena podobná expertní skupina pověřená výměnou zkušeností s uplatňováním této směrnice, která by napomáhala členským státům při budování jejich kapacit pro odhalování a ověřování případů znečištění a zajištění účinného prosazování směrnice 2005/35/ES.

(27) EMSA by měla Komisi poskytovat nezbytnou podporu při zajišťování provádění této směrnice.

(28) Členské státy by měly Komisi poskytovat informace potřebné pro zajištění řádného sledování provádění směrnice 2005/35/ES. Za účelem omezení administrativní zátěže a poskytnutí pomoci Komisi při analýze údajů vykazovaných členskými státy by členské státy měly tyto informace poskytovat prostřednictvím specializovaného elektronického nástroje pro podávání zpráv vytvořeného Komisí. Pokud se informace týkají sankcí uložených fyzickým osobám nebo týkajících se fyzických osob, měly by být tyto informace anonymizovány. S cílem zajistit, aby informace poskytované v souladu se směrnicí 2005/35/ES byly mezi členskými státy srovnatelné z hlediska svého druhu a aby byly shromažďovány na základě harmonizovaného elektronického formátu a postupu pro podávání zpráv, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ([13]).

(29) Za účelem zajištění pomoci členským státům s rozvojem jejich schopností, pokud jde o účinné prosazování směrnice 2005/35/ES vnitrostátními správními a justičními orgány, by Komise v součinnosti s EMSA měla členským státům poskytovat poradenství a školení týkající se mimo jiné osvědčených metod a postupů odhalování, ověřování a shromažďování důkazů, jakož i poradenství týkající se příslušného regulačního vývoje úmluvy MARPOL 73/78 a dostupného technologického vývoje, včetně nových digitálních nástrojů, za účelem usnadnění účinných, nákladově efektivních a cílených činností v oblasti prosazování práva.

([13]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

(30) Za účelem zvýšení informovanosti veřejnosti o vypouštění znečištění z lodí a zlepšení ochrany životního prostředí by měly být informace poskytované členskými státy o uplatňování směrnice 2005/35/ES zveřejňovány prostřednictvím celounijního přehledu a měly by zahrnovat informace uvedené v příloze II směrnice 2005/35/ES. Cílem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ([14]) je zaručit právo na přístup k informacím o životním prostředí v členských státech v souladu s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí ([15]) (známou též jako „Aarhuská úmluva"), jíž je Unie smluvní stranou. Komise by měla chránit důvěrnost informací obdržených členskými státy, aniž je dotčena směrnice 2003/4/ES.

(31) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ([16]) stanoví minimální normy pro oznamování porušení práva Unie, včetně porušení směrnice 2005/35/ES, a pro ochranu osob, které takové porušení oznamují. Členské státy by měly zejména zajistit, aby posádce spadající do oblasti působnosti směrnice (EU) 2019/1937, která oznamuje skutečné nebo potenciální nezákonné vypouštění, byla poskytnuta potřebná ochrana, podpora a asistence, jak stanoví uvedená směrnice.Vedle stávajících kanálů pro oznamování na vnitrostátní úrovni, jak je upravuje směrnice (EU)2019/1937, by Komise měla poskytnout k dispozici centralizovaný externí online kanál pro oznamování za účelem podávání oznámení o skutečném nebo potenciálním nezákonném vypouštění a předávat tyto zprávy dotčeným členským státům, které by tato oznámení měly následně vyřizovat v souladu se směrnicí (EU) 2019/1937, včetně potvrzení o přijetí, odpovídající zpětné vazby a následných opatření. Při zpracovávání osobních údajů v souvislosti s touto směrnicí se použijí právní předpisy Unie o ochraně osobních údajů, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ([17]) a (EU) 2018/1725 ([18]). Komise by měla zajistit ochranu utajení totožnosti oznamujících osob, a to v případě potřeby i omezením výkonu některých práv dotčených osob na ochranu údajů, například osob, které jsou v oznámení uvedeny jako osoby podílející se na potenciálním nezákonném vypouštění, v souladu s čl. 25 odst. 1 písm. c) a h) a odst. 2 nařízení (EU) 2018/1725, a to v rozsahu a na dobu, které jsou nezbytné k tomu, aby se předešlo pokusům o zabránění oznámení nebo o znesnadnění, maření či zpomalení následných opatření, zejména vyšetřování, nebo pokusům o odhalení totožnosti oznamujících osob a aby se tyto pokusy řešily. Tato omezení by měla respektovat podstatu základních práv a svobod a představovat nezbytná a přiměřená opatření v demokratické společnosti na ochranu významných cílů obecného veřejného zájmu Unie nebo členského státu, včetně ochrany subjektu údajů nebo práv a svobod druhých.

(32) V IMO probíhají diskuse o nových problémech ochrany životního prostředí v souvislosti s mezinárodní námořní dopravou, které mají za následek znečištění moří. Tato jednání mohou vyústit v nová ustanovení úmluvy MARPOL 73/78, která oblast působnosti uvedené úmluvy rozšíří o další druhy znečišťujících látek, jako jsou plastový odpad v moři a ztráty plastových pelet. Budoucí přezkum by měl posoudit možnost případné změny oblasti působnosti směrnice 2005/35/ES s cílem zajistit soudržný, účinný a efektivní režim prosazování a ukládání odrazujících sankcí. Tento přezkum by měl rovněž posoudit způsoby, jak zlepšit satelitní sledování ztracených kontejnerů, jež mohou obsahovat škodlivé látky. Komise by měla rovněž zvážit interakci této směrnice s dalšími příslušnými právními předpisy Unie týkajícími se znečištění moří, jako jsou směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ([19]), směrnice (EU) 2016/802 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2881 ([20]), včetně podávání zpráv o nadměrnému hluku pod mořskou hladinou a znečištění ovzduší látkami, jako jsou černý uhlík, tuhé znečišťující látky (PM), oxidy dusíku (NO_x) a oxidy síry (SO_x), jež vedou k poškozování biologické rozmanitosti a živých zdrojů v mořských ekosystémech, k ohrožení lidského zdraví a ke zhoršení kvality při využívání mořské vody a udržitelného využívání statků a služeb mořského prostředí, a brání tak dalším námořním činnostem, jako je rybolov, cestovní ruch a rekreace.

([14]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

([15]) Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

([16]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

([17]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119 4.5.2016, s. 1).

([18]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

([19]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

([20]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2881 ze dne 23. října 2024 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (Úř. věst. L, 2024/2881, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj).

(33) Členské státy, které nemají přímý přístup k moři nebo nemají přístavy, nemohou z těchto zeměpisných důvodů uplatňovat některá ustanovení této směrnice. S cílem zabránit nepřiměřené administrativní zátěži pro tyto členské státy by neměly být povinny provést a uplatňovat některá ustanovení této směrnice.

(34) Jelikož cílů této směrnice nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy z důvodu přeshraniční povahy škod, které mohou být způsobeny nezákonným vypouštěním spadajícím do oblasti působnosti této směrnice, a dostupnosti účinných, přiměřených a odrazujících sankcí za takové vypouštění v celé Unii, ale spíše jich z důvodu rozsahu a účinků navrhovaných opatření může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.

(35) Tato směrnice uznává základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie, včetně ochrany osobních údajů, práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, presumpce neviny a práva na obhajobu, zásad zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů a práva nebýt dvakrát trestně stíhán nebo trestán za stejný trestný čin. Cílem této směrnice je zajistit plné dodržování těchto práv a zásad a měla by být prováděna odpovídajícím způsobem.

(36) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1725 a dne 25. července 2023 vydal své stanovisko.

(37) Směrnice 2005/35/ES by měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 2005/35/ES

Směrnice 2005/35/ES se mění takto:

1) Název se nahrazuje tímto:

„Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ze dne 7. září 2005 o prosazování mezinárodních norem týkajících se znečištění z lodí a o zavedení správních sankcí za protiprávní jednání v oblasti znečišťování“.

2) Článek 1 se nahrazuje tímto:

„*Článek 1*

Účel

1. Účelem této směrnice je začlenit mezinárodní normy, které se týkají znečištění z lodí, do práva Unie a zajistit, aby všechny společnosti nebo jiné právnické či fyzické osoby odpovědné za nezákonné vypouštění znečišťujících látek podléhaly účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím s cílem zlepšit námořní bezpečnost a zvýšit ochranu mořského prostředí před znečišťováním z lodí.

2. Tato směrnice nebrání členským státům v přijetí přísnějších opatření v souladu s právem Unie a mezinárodním právem stanovením správních nebo trestních sankcí v souladu s jejich vnitrostátním právem.“

3) Článek 2 se nahrazuje tímto:

„*Článek 2*

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1) ‚úmluvou MARPOL 73/78‘ Mezinárodní úmluva o zamezení znečištění moří z lodí z roku 1973, včetně protokolů k této úmluvě z let 1978 a 1997, v platném znění;

2) ‚znečišťujícími látkami' látky podléhající regulaci na základě přílohy I (ropné látky), II (jedovaté kapalné látky volně ložené), III (škodlivé látky dopravované po moři v balené formě), IV (odpadní vody z lodí), V (odpadky z lodí) úmluvy MARPOL 73/78 a zbytek ze systému čištění spalin;

3) ‚zbytkem ze systému čištění spalin' jakýkoli materiál odstraněný z odpadní vody nebo vody odvedené z recirkulace systémem následného zpracování, vypouštěná voda, která nesplňuje kritérium pro vypouštění, nebo jiný zbytkový materiál odstraněný ze systémů čištění spalin v důsledku použití metody zajištění souladu ke snížení emisí vymezené v pravidle 4 přílohy VI úmluvy MARPOL 73/78, která je použita jako alternativa z hlediska snížení emisí k normám stanoveným v pravidle 14 přílohy VI úmluvy MARPOL 73/78, s přihlédnutím k pokynům vypracovaným Mezinárodní námořní organizací (IMO);

4) ‚vypouštěním' jakékoli vypuštění z lodi podle článku 2 úmluvy MARPOL 73/78;

5) ‚lodí' námořní plavidlo bez ohledu na to, pod jakou vlajkou pluje, jakéhokoli typu, provozované v mořském prostředí a zahrnující křídlové čluny, vznášedla, ponorky a plovoucí zařízení;

6) ‚právnickou osobou' jakýkoli právní subjekt, který má tento status podle příslušného vnitrostátního práva, s výjimkou států samotných, veřejných subjektů při výkonu státní moci nebo organizací mezinárodního práva veřejného;

7) ‚společností' vlastník lodě nebo jakákoli jiná organizace nebo osoba, jako je správce nebo nájemce plavidla bez posádky, která převzala od vlastníka lodě odpovědnost za její provoz."

4) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„*Článek 4*

Protiprávní jednání a výjimky

1. Členské státy zajistí, aby vypouštění znečišťujících látek v jakékoli z oblastí uvedených v čl. 3 odst. 1 bylo považováno za protiprávní jednání, ledaže:

a) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy I úmluvy MARPOL 73/78 daní vypuštění splňuje podmínky stanovené v příloze I pravidlech 15, 34, 4.1, 4.2 nebo 4.3 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 1.1.1 části II-A Mezinárodního předpisu pro lodě působící v polárních vodách (dále jen ‚polární předpis');

b) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy II úmluvy MARPOL 73/78 dané vypuštění splňuje podmínky stanovené v příloze II pravidlech 13, 3.1.1, 3.1.2 nebo 3.1.3 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 2.1 části II-A polárního předpisu;

c) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy III úmluvy MARPOL 73/78 dané vypuštění splňuje podmínky stanovené v příloze III pravidle 8.1 úmluvy MARPOL 73/78;

d) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy IV úmluvy MARPOL 73/78 dané vypuštění splňuje podmínky stanovené v příloze IV pravidlech 3, 11.1 a 11.3 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 4.2 části II-A polárního předpisu;

e) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy V úmluvy MARPOL 73/78 dané vypuštění splňuje podmínky stanovené v příloze V pravidlech 4.1, 4.2, 5, 6.1, 6.2 a 7 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 5.2 části II-A polárního předpisu a

f) v případě zbytku ze systému čištění spalin dané vypuštění splňuje podmínky stanovené v příloze VI pravidlech 4, 14.1, 14.4, 14.6, 3.1.1 a 3.1.2 úmluvy MARPOL 73/78 s přihlédnutím k pokynům vypracovaným organizací IMO, včetně rezoluce MEPC.340(77) v platném znění.

2. Každý členský stát přijme veškerá opatření nezbytná k zajištění toho, aby každá společnost nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, která se dopustí protiprávního jednání ve smyslu odstavce 1, byla činěna odpovědnou."

5) Články 5, 5a a 5b se zrušují.

6) Článek 6 se nahrazuje tímto:

„*Článek 6*

Donucovací opatření ve vztahu k lodím v přístavu členského státu

1. Pokud na základě nesrovnalostí nebo informací vznikne podezření, že loď kotvící dobrovolně v přístavu nebo pobřežním terminálu členského státu vypouštěla nebo vypouští znečišťující látky v jakékoli z oblastí uvedených v čl. 3 odst. 1, zajistí tento členský stát provedení příslušné inspekce nebo jiných příslušných kroků v souladu se svým vnitrostátním právem, přičemž zohlední příslušné pokyny přijaté IMO.

2. Pokud inspekce podle odstavce 1 tohoto článku odhalí skutečnosti, které by mohly naznačovat protiprávní jednání ve smyslu článku 4, dotčený členský stát uplatní ustanovení této směrnice. Příslušné orgány tohoto členského státu a státu vlajky musí být informovány.

3. Orientační seznam nesrovnalostí nebo informací, které mají být zohledněny při použití odstavce 1 tohoto článku, je uveden v příloze I této směrnice.“

7) Článek 8 se nahrazuje tímto:

„*Článek 8*

Správní sankce

1. Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1203 (*), stanoví členské státy systém správních sankcí ve smyslu svého vnitrostátního právního systému za porušení vnitrostátních předpisů provádějících článek 4 této směrnice a zajistí jejich uplatňování. Stanovené správní sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

2. Členské státy zajistí, aby správní sankce zavedené při provádění této směrnice zahrnovaly pokuty, které jsou uloženy společnosti odpovědné za protiprávní jednání.

3. Pokud právní řád členského státu nestanoví správní sankce, může být tento článek použit tak, aby sankce, včetně pokut podle odstavce 2, inicioval příslušný orgán a aby je uložily příslušné vnitrostátní soudy, přičemž je třeba zajistit, aby tyto opravné prostředky byly účinné a měly rovnocenný účinek jako správní pokuty uložené příslušnými orgány. Sankce uložené v souladu s tímto odstavcem musí být v každém případě účinné, přiměřené a odrazující a musí být uplatňovány v souladu s ustanoveními této směrnice. Dotčené členské státy informují Komisi do 6. července 2027 o ustanoveních vnitrostátních právních předpisů, které přijmou podle tohoto odstavce, a neprodleně ji informují o veškerých následných změnách těchto právních předpisů nebo o změnách, které mají na tyto právní předpisy dopad.

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1203 ze dne 11. dubna 2024 o trestněprávní ochraně životního prostředí a o nahrazení směrnic 2008/99/ES a 2009/123/ES (Úř. věst. L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).“

8) Články 8a, 8b a 8c se zrušují.

9) Vkládá se nový článek, který zní:

„*Článek 8d*

Účinné uplatňování sankcí

1. K zajištění toho, aby byly sankce účinné, přiměřené a odrazující, členské státy zajistí, aby při určování a uplatňování druhu a výše správní sankce pro společnost nebo právnickou či fyzickou osobu, u níž příslušné orgány zjistí, že je v souladu s článkem 8 odpovědná za protiprávní jednání ve smyslu článku 4, příslušné orgány zohlednily všechny příslušné okolnosti protiprávního jednání, zejména:

a) povahu, závažnost a dobu trvání vypouštění;

b) míru zavinění nebo pochybení odpovědné osoby ve smyslu právního systému dotčeného členského státu;

c) škody způsobené vypuštěním na životním prostředí nebo lidském zdraví, případně včetně dopadu vypouštění na rybolov, cestovní ruch a pobřežní komunity;

d) finanční způsobilost společnosti nebo jiné odpovědné právnické nebo fyzické osoby;

e) případný hospodářský přínos, který společnosti nebo jiné odpovědné právnické či fyzické osobě z protiprávního jednání vznikl nebo se očekává, že jí vznikne;

f) opatření přijatá odpovědnou společností nebo jinou právnickou či fyzickou osobou k zabránění vypouštění nebo zmírnění jeho dopadů;

g) úroveň spolupráce odpovědné společnosti nebo jiné právnické či fyzické osoby s příslušným orgánem, včetně jakéhokoli jednání, jehož cílem je obejít nebo ztížit příslušnou inspekci nebo jiné šetření ze strany příslušného orgánu, a

h) jakékoli předchozí protiprávní jednání týkající se znečištění z lodí ze strany odpovědné společnosti nebo jiné právnické či fyzické osoby.

2. Členské státy za protiprávní jednání podle této směrnice nestanovují ani neuplatňují správní sankce, které by byly příliš nízké k zajištění účinnosti, přiměřenosti a odrazujícího účinku těchto sankcí.“

10) Článek 10 se nahrazuje tímto:

„Článek 10

Výměna informací a zkušeností

1. Pro účely této směrnice členské státy a Komise za pomoci Evropské agentury pro námořní bezpečnost (EMSA) spolupracují při výměně informací na základě systému Unie pro výměnu informací na moři stanoveného v čl. 22a odst. 3 a v příloze III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES (*) (SafeSeaNet) s cílem:

a) zlepšit informace potřebné k účinnému provádění této směrnice, zejména informace poskytované evropskou satelitní službou pro zjišťování znečištění zřízenou touto směrnicí (CleanSeaNet) a dalšími relevantními mechanismy podávání zpráv, s cílem vyvinout spolehlivé metody sledování znečišťujících látek v moři;

b) vypracovat a zavést vhodný systém kontroly a sledování, který bude integrovat informace poskytnuté v souladu s písmenem a) s informacemi zpřístupněnými Komisí členským státům v systémech SafeSeaNet a THETIS-EU a dalších informačních databázích a nástrojích Unie, za účelem usnadnění včasné identifikace a sledování lodí vypouštějících znečišťující látky s cílem optimalizovat donucovací opatření přijatá vnitrostátními orgány;

c) optimálně využívat informace poskytnuté v souladu s písmeny a) a b) tohoto odstavce a informace oznámené členskými státy podle článku 10a s cílem usnadnit přístup k těmto informacím a jejich výměnu mezi příslušnými orgány a s orgány jiných členských států a Komisí a

d) do 6. července 2030 zajistit, aby příslušné orgány digitálně analyzovaly všechna upozornění s vysokou mírou spolehlivosti a uvedly, zda tato upozornění s vysokou mírou spolehlivosti každoročně zasílaná systémem CleanSeaNet ověřují, přičemž by měly usilovat o ověření alespoň 25 % těchto upozornění s vysokou mírou spolehlivosti, kdy se ‚ověřením‘ rozumějí jakékoli kroky příslušných orgánů učiněné v návaznosti na upozornění zaslané systémem CleanSeaNet s cílem určit, zda se v případě daného upozornění jedná o nezákonné vypouštění. Pokud členský stát upozornění neověří, měl by to odůvodnit.

2. Členské státy zajistí, aby informace o případech závažného znečištění z lodí byly včas předány dotčeným rybářským a pobřežním komunitám.

3. Komise organizuje výměnu zkušeností mezi vnitrostátními orgány a odborníky z členských států, včetně odborníků ze soukromého sektoru, občanské společnosti a odborových svazů, týkajících se uplatňování této směrnice v celé Unii s cílem stanovit společné postupy a pokyny k prosazování této směrnice.

4. Komise organizuje výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi příslušnými vnitrostátními orgány členských států ohledně toho, jak zajistit účinné stanovení a uplatňování sankcí. Na základě této výměny informací může Komise navrhnout pokyny, včetně pokynů týkajících se druhů znečišťujících látek a citlivých oblastí zájmu.

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel a kterou se zrušuje směrnice Rady 93/75/EHS (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 10).“

11) Vkládají se nové články, které znějí:

„*Článek 10a*

Podávání zpráv

1. Komise zřídí elektronický nástroj pro podávání zpráv za účelem shromažďování a výměny informací mezi členskými státy a Komisí o provádění systému prosazování stanoveného touto směrnicí.

2. Členské státy zajistí, aby prostřednictvím elektronického nástroje pro podávání zpráv uvedeného v odstavci 1 byly poskytovány tyto informace týkající se opatření přijatých jejich příslušnými orgány:

a) informace týkající se následných opatření příslušných orgánů v souvislosti s upozorněním zaslaným službou CleanSeaNet nebo důvody, proč příslušné orgány v návaznosti na takové upozornění žádné opatření nepřijaly, a to co nejdříve poté, co jsou dokončeny navazující činnosti nebo co bylo rozhodnuto, že žádná následná opatření nebudou přijata;

b) informace týkající se inspekcí nebo jiných vhodných opatření provedených v souladu s článkem 6 co nejdříve po ukončení inspekcí nebo jiných vhodných opatření;

c) informace týkající se opatření přijatých v souladu s článkem 7 co nejdříve po ukončení takových opatření a

d) informace týkající se sankcí uložených v souladu s touto směrnicí ihned poté, co skončila správní a případná soudní řízení, a to bez zbytečného odkladu a v každém případě do 30. června každého roku za sankce uložené v předchozím kalendářním roce. Pokud informace týkající se sankcí obsahují osobní údaje, musí být tyto informace anonymizovány.

3. Za účelem zajištění jednotného uplatňování tohoto článku může Komise prostřednictvím prováděcích aktů stanovit podrobná pravidla pro postup oznamování informací uvedených v odstavci 2, včetně upřesnění druhu informací, které mají být poskytovány. Tyto prováděcí se přijímají přezkumným postupem podle článku 13.

4. Členské státy informují Komisi o orgánech, které mají přístup k elektronickému nástroji pro podávání zpráv uvedenému v odstavci 1.

Článek 10b

Odborná příprava

Komise za pomoci EMSA a ve spolupráci s členskými státy podporuje rozvoj kapacit členských států tím, že podle potřeby poskytuje školení pro orgány odpovědné za odhalování a ověřování protiprávního jednání v oblasti působnosti této směrnice a vymáhání sankcí nebo jakýchkoli jiných opatření vyplývajících z takového protiprávního jednání.

Článek 10c

Zveřejňování informací

1. Na základě informací oznámených členskými státy v souladu s článkem 10a a po ukončení případných správních a soudních řízení Komise zveřejní pravidelně aktualizovaný celounijní přehled o provádění a prosazování této směrnice. Pokud informace týkající se sankcí obsahují osobní údaje nebo obchodně citlivé informace, musí být anonymizovány. Tento přehled zahrnuje informace uvedené v příloze II této směrnice.

2. Aniž je dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES (*), přijme Komise vhodná opatření na ochranu důvěrnosti informací získaných při provádění této směrnice.

Článek 10d

Ochrana osob, které oznamují potenciální protiprávní jednání, a ochrana jejich osobních údajů

1. Komise vytvoří, zpřístupní a spravuje důvěrný externí online kanál pro oznamování ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 (**) za účelem přijímání oznámení o možných porušeních této směrnice a předává tato oznámení dotčeným členským státům.

2. Členské státy zajistí, aby příslušné vnitrostátní orgány, které přijímají oznámení o porušení této směrnice předložená prostřednictvím kanálu uvedeného v odstavci 1, tato oznámení v souladu se směrnicí (EU) 2019/1937 vyšetřily, ve vhodných případech na ně reagovaly, včas poskytly zpětnou vazbu a zajistily následná opatření v souvislosti s těmito oznámeními.

3. Komise může podle čl. 25 odst. 1 písm. c) a h) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 (***) a v souladu s čl. 25 odst. 2 uvedeného nařízení omezit použití článků 4, 14 až 22, 35 a 36 uvedeného nařízení u subjektů údajů, které jsou předmětem oznámení předloženého prostřednictvím kanálu uvedeného v odstavci 1 tohoto článku nebo jsou v něm uvedeny a které nejsou subjekty údajů předkládajícími toto oznámení. Toto omezení může platit pouze po dobu nezbytnou k prošetření oznámení uvedeného v odstavci 2 tohoto článku příslušnými orgány členského státu.

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

(**) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

(***) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).“

12) Články 11 a 12 se zrušují.

13) Vkládá se nový článek, který zní:

„*Článek 12a*

Hodnocení a přezkum

1. Komise provede hodnocení této směrnice do 6. července 2032. Toto hodnocení zohlední alespoň:

a) zkušenosti získané při provádění této směrnice;

b) informace poskytované členskými státy podle článku 10a a celounijní přehled poskytnutý podle článku 10c;

c) vzájemné působení této směrnice s dalšími příslušnými mezinárodními a unijními právními předpisy o ochraně mořského prostředí a námořní bezpečnosti a

d) nejnovější údaje a vědecké poznatky.

2. V rámci přezkumu Komise případně posoudí možnost úpravy oblasti působnosti této směrnice s ohledem na nové nebo aktualizované mezinárodní normy pro prevenci znečišťování z lodí, které podléhají stávajícím a budoucím ustanovením úmluvy MARPOL 73/78, jako je plastový odpad v moři, ztráty kontejnerů a ztráty plastových pelet.“;

14) Článek 13 se nahrazuje tímto:

„*Článek 13*

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro námořní bezpečnost a zabránění znečištění z lodí (COSS), zřízený článkem 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2099/2002 (*). Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 (**).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011 a článek 5 nařízení (ES) č. 2099/2002.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2099/2002 ze dne 5. listopadu 2002, kterým se zřizuje Výbor pro námořní bezpečnost a zabránění znečištění z lodí (COSS) a kterým se mění nařízení o námořní bezpečnosti a zabránění znečištění z lodí (Úř. věst. L 324, 29.11.2002, s. 1).

(**) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).“

15) Články 14 a 15 se zrušují.

16) Článek 16 se nahrazuje tímto:

„*Článek 16*

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. dubna 2007 a neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy, které nemají přímý přístup k moři ani mořské přístavy, nejsou povinny provést ve vnitrostátních právních předpisech ani uplatňovat článek 6 a čl. 7 odst. 2 této směrnice.“

17) Jediná příloha se nahrazuje zněním obsaženým v příloze této směrnice..

Článek 2

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 6. července 2027.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice, a veškeré jejich pozdější změny.

Článek 3

Uplatňování směrnice 2009/123/ES

Pokud jde o protiprávní jednání, která se považují za trestné činy podle směrnice 2005/35/ES ve znění směrnice 2009/123/ES, a odpovídající sankce, jsou členské státy, které nejsou vázány směrnicí (EU) 2024/1203 nadále vázány směrnicí 2005/35/ES ve znění směrnice 2009/123/ES.

Článek 4

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 5

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 27. listopadu 2024.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda*
R. METSOLA	BÓKA J.

PŘÍLOHA

„PŘÍLOHA I

Demonstrativní seznam nesrovnalostí nebo informací uvedených v článku 6

1. Jakékoli nesrovnalosti týkající se ropných látek a jiných příslušných knih záznamů nebo jiných nedostatků souvisejících s možným vypouštěním zjištěné při inspekcích prováděných podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES (*) buď dotčeným členským státem, nebo jiným členským státem či signatářským státem Pařížského memoranda o porozumění o státní přístavní inspekci v předchozích přístavech určení, ve kterých loď zastavila.

2. Jakékoli nesrovnalosti týkající se předání lodního odpadu nebo jeho oznámení, jak vyžaduje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883 (**), ke kterému došlo buď v dotčeném členském státě, nebo v členském státě předchozích přístavů určení, ve kterých loď zastavila.

3. Jakékoli nesrovnalosti týkající se nedodržení kritérií pro používání systémů čištění spalin provozovaných jako metody snižování emisí, která jsou stanovena v příloze II směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802 (***), v níž se odkazuje na pokyny k systémům čištění spalin z roku 2009 uvedené v rezoluci MEPC.184(59), jež byly nahrazeny pokyny k systémům čištění spalin z roku 2021 uvedenými v rezoluci MEPC.340(77).

4. Jakékoli informace od jiného členského státu týkající se možného nezákonného vypuštění z lodě získané postupy stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES (****), včetně jakýchkoli důkazů nebo předpokládaných důkazů o úmyslném vypuštění ropných látek nebo jiném porušení úmluvy MARPOL 73/78, které pobřežní stanice členského státu sdělí pobřežním stanicím v dotčeném členském státě v souladu s článkem 16 uvedené směrnice, nebo mimořádné události či nehody nahlášené velitelem lodě pobřežní stanici dotčeného členského státu v souladu s článkem 17 uvedené směrnice.

5. Jakékoli další informace od osob zapojených do provozu lodě, včetně lodivodů, které naznačují nesrovnalosti týkající se možného porušení povinností podle této směrnice.

PŘÍLOHA II

Informace, které mají být zahrnuty do celounijního přehledu zveřejněného Komisí a uvedeného v článku 10c

1. Informace o každém případu znečištění ověřeném a potvrzeném členským státem v celounijním přehledu zveřejněném Komisí v souladu s článkem 10c zahrnují:

   a) datum případu;

   b) identifikaci lodě, které se případ týká;

   c) polohu (zeměpisnou šířku a délku), kde ke znečištění došlo;

   d) rozsah znečištění (plochu a délku), je-li to relevantní;

   e) druh znečišťující látky;

   f) členský stát nebo členské státy, jichž se případ týká;

   g) popis ověřovacích činností týkajících se případu znečištění;

   h) datum a čas ověřovacích činností a prostředky použité pro ověřovací činnosti;

   i) podrobnosti o uložené správní sankci.

2. Souhrnné informace uvedené v celounijním přehledu zveřejněném Komisí v souladu s článkem 10c u každého členského státu zahrnují:

   a) počet možných zjištěných případů znečištění podle služby CleanSeaNet;

   b) počet možných případů znečištění podle služby CleanSeaNet ověřených na místě členským státem;

c) počet možných případů znečištění podle služby CleanSeaNet ověřených členským státem jinými prostředky;

d) počet potvrzených případů znečištění po ověření (podrobně podle oblastí: teritoriální vody, výlučná ekonomická zóna, volné moře);

e) počet zjištěných pachatelů;

f) počet případů, kdy byla uložena sankce.

3. Shrnutí příslušných částí úmluvy MARPOL 73/78 vypracované pouze pro referenční účely, které je aktualizováno pokaždé, když jsou v úmluvě MARPOL 73/78 provedeny změny, které jsou relevantní z hlediska této směrnice.

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES ze dne 23. dubna 2009 o státní přístavní inspekci (Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 57).

(**) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883 ze dne 17. dubna 2019 o přístavních zařízeních pro příjem odpadu z lodí, kterou se mění směrnice 2010/65/EU a zrušuje směrnice 2000/59/ES (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 116).

(***) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802 ze dne 11. května 2016 o snižování obsahu síry v některých kapalných palivech (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 58).

(****) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel a kterou se zrušuje směrnice Rady 93/75/EHS (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 10).“